

Verrassing

Interieurarchitect Ariëne Matser licht haar werk toe met presentaties op de winkelvloer

Zonder licht, geen **kleur**

WAGENINGEN – Interieurs kennen geen elementen die elkaar beconcurreren in aandacht en mate van beleving van de gebruikers. Meubels noch kleuren noch de intensiteit van het licht gelden in een interieur als dominante partijen. “Alle onderdelen van een interieur”, zegt Ariëne Matser, “dragen op een gelijkwaardige manier bij aan de sfeer en indruk van het geheel.” Het is de gebruiker of bewoner die het interieur het eigen karakter of de persoonlijke touche geeft. Matser is interieurarchitect, met haar zakenpartner Marcel Stappers bestiert ze AMstudio in Amsterdam. Opdrachten mogen zich in de kern steeds vernieuwen, de koers van haar werk ligt min of meer vast. “Opdrachtgevers mogen verrast zijn, maar nooit voor een verrassing komen te staan.”

Matser verzorgde de afgelopen weken een beperkt aantal presentaties in de woonwinkel van haar broer Jan, in het centrum van Wageningen, onder de titel ‘Kleur volgt functie’. Met de keuze voor die titel wil ze niet alleen aangeven dat kleur in hoge mate bepalend is voor de sfeer van een interieur. De titel is ook een variant op een principe uit de wereld van architectuur en industriële vormgeving dat zegt dat ‘vorm’ de ‘functie’ volgt. De beoogde functie van een gebouw of voorwerp is in hoge mate bepalend voor het uiterlijk van het object. Het uitgangspunt dat ‘Form Follows Function’ geldt inmiddels als grotendeels

Ariëne Matser maakt ruimte voor kleuren en lichtinval in haar interieurontwerpen.

achterhaald. Praktisch nut is weliswaar belangrijk, maar houdt niet bij voorbaat meer in dat alles daar ondergeschikt aan moet zijn. 'Vorm' geldt inmiddels als een discipline met een eigen status en daarmee met eigen waarden en normen. Matser is van mening dat ook 'Kleur', en daarmee het gebruik van kleuren, in interieurs een eigen dynamiek heeft. En daarmee niet bij voorbaat dienstbaar is of moet zijn aan de inrichting van of aan objecten in interieurs. "De samenstelling van een interieur heeft alles te maken met het zich letterlijk thuis voelen van de bewoners", stelde ze in haar presentatie dan ook vast.

Duiding

"Wat is kleur, wat doet kleur?", vroeg ze zich tijdens haar presentatie af. Vragen die zich op een rationele manier lastig laten beantwoorden, is haar ervaring. "Het is, ook voor opdrachtgevers, nauwelijks te duiden waar voorkeuren vandaan komen. Toch is het van belang om daar als interieurarchitect al in een eerste stadium enige helderheid over te krijgen. Die kennis is bijvoorbeeld nodig om op een goede manier keuzes te kunnen maken in materialen, kleuren en kleurcombinaties." Matser maakt voor haar kleurenduiding vaak gebruik van kleuroepassingen in met name de schilderkunst. "Kunstenaars passen vaak kleurtechnieken toe om in hun werk bepaalde effecten te bereiken bij de toeschouwer. Ik haal daar de nodige inspiratie uit voor het ontwerpen van interieurs." Om te illustreren hoe kleur en de toepassing van kleur de indruk kan sturen die toeschouwers van een schilderstuk krijgen, liet ze tijdens haar presentatie een voorbeeld van het werk van de Franse schilder George Seurat (1859-1891) zien.

Seurat staat bekend als de meester van het pointillisme, een schildertechniek waarbij de verf niet in streken op het doek wordt gebracht maar waarbij een voorstelling ontstaat op basis van het zetten van stippen. De dichtheid en de kleur van de stippen vormen bij de kijker het beeld dat de schilder wil laten zien. "Door kleuren en kleurcombinaties zodanig in te zetten dat de opdrachtgever in het interieur de basis vindt die hij zoekt voor de verdere inrichting van de ruimte, dan is de missie al grotendeels geslaagd." De opdrachtgever is, zeker wanneer het gaat om particulieren, in verreweg de meeste gevallen ook degene die het interieur gaat gebruiken. Schilderijen zijn volgens Matser ook op een andere manier een praktisch hulpmiddel voor het vinden van de meest geschikte kleuren en kleurcombinaties voor een specifiek interieur. Vlakverdeling en objecten worden ingezet om de aandacht van de toeschouwer te trekken naar een of meer elementen in een schilderij. Matser haalt als voorbeeld de inrichting aan, die ze met haar ontwerpstudio heeft verzorgd van een etage in een monumentaal grachtenpand in Amsterdam. "Kleur en kleurtinten zijn gebruikt om verschillende ruimtes in de woning met elkaar als het ware te verbinden. Ondanks het eigen karakter en de eigen functie van iedere ruimte, is de etage door de toepassing van basistinten een samenhangend geheel."

Geschiedenis

Matser vindt met haar AMstudio opdrachtgevers in zowel de particuliere als de projectmarkt. De intensiteit waarmee opdrachtgevers met de vernieuwing van een interieur bezig zijn, maakt dat onderscheid niet. Toch is er volgens haar een belangrijk verschil tussen de inrichting van een particuliere woning en de inrichting van een in beginsel zakelijke omgeving. "Voor particulieren is de eigen persoonlijke geschiedenis en de persoonlijke voorkeur het uitgangspunt voor een vernieuwing van het interieur. Zoals de eigen levensloop één doorlopend verhaal is, zo moet ook de woning een vanzelfsprekendheid zijn. Modeverschijnselen, trends en andere rages mogen daar in mijn visie geen rol spelen." Voor de inrichting van een zakelijke omgeving gelden volgens haar andere uitgangspunten. Bedrijven zoeken voor hun interieur elementen die aansluiten bij het imago dat de onderneming wil uitstralen. Niet het persoonlijke speelt hier de hoofdrol, maar het zakelijk.

Matser erkent niet alleen een belangrijke rol van kleur in de verpersoonlijking van interieurs, maar zeker ook van dag- en kunstlicht. Voor haar speelt licht in interieurs een 'vanzelfsprekende rol'. "Zonder licht, geen kleur. De mate van lichtinval en de positie van waarin licht een interieur kan betreden is zeker zo belangrijk voor de beleving van een ruimte. Een donkere plek, bijvoorbeeld, is een onaangename plek. Een verlichte plek kan de aandacht trekken en tegelijkertijd dus ook aandacht wegtrekken van andere objecten of delen in en van de ruimte." Hoe Matser kan spelen met licht, maakt ze onder meer duidelijk daar haar publiek verschillende materialen te laten zien. "De structuur van je materiaal kun je gebruiken om het licht te sturen en om licht te weerkaatsen. Spelen met licht daar een wandbekleding te kiezen met een reliëf. Een vloer kan licht vangen en vasthouden, licht kan van boven komen."

Uiterwaarden

Hoe een omgeving kan inspireren voor de inrichting van een interieur laat Matser zien aan de hand van een appartement met uitzicht op uiterwaarden. Hier heeft ze haar opvattingen over het gebruik van kleur en licht samen kunnen laten vallen. "Hoge luchten, de tinten van de rivier en de klei, de kleur van rietpluimen, dat is wat je ziet vanuit de centrale woonruimte. Ik heb de temperatuur van die kleuren terug laten komen in het interieur." Veel natuurlijke tinten, warme kleuren. De omgeving met haar kleur en sfeer komt van buiten naar binnen, en van binnen naar buiten. De sfeer van de interactie tussen weilanden en water komt volgens haar terug in de keuze voor de materialen in de woning. "Een wollen tapijt, een vloer waar het licht van buiten stopt in de keuken, aanvankelijk donkere hoeken die worden aangelicht door gebruik te maken van glanzende vloertegels. Linnen behang met een structuur die verwijst naar de rietpluimen en verdord gras. De woonkamer bevindt zich achterin de woning en heeft als zodanig geen verbinding met de omgeving. Voor de wanden en de vloer heb ik vooral gebruik gemaakt van de kleur oker. Mijn verwijzing naar de ondergaande zon."